

ларската махала близък цркви съни Бък; хаджъи Иорданък ѝ село глаголемое Еленъа. Други Колю Гайтанджи: сего ради пишъ азък много грешни Гавриилъ иеромонахъ Рилицъ: известилю ѝ страданиихъ их се пострадаша за веък съвъю християнскю ищечесткю Болгарскомъ¹⁾.

Писецътъ смѣтналъ за нуждно да остави въ сѫщата книга следната бележка за личнитѣ си страдания:

Исповедъю пред Бога и пред човекомъ ѝ моемъ фторомъ ѝ Бога животе даномъ: въ лѣто 1815: априлъ: 3: наказъ наказа мя Г-дъ, смърти же ни предаде мя грѣхъ ради монхъ, ѿстави мя за покаяніе: Г. (Гавриилъ) Многогрешни Рилицъ придохъ ѝ монастиръ съвъго Иоанна Рилскаго на такситъ въ Търновъ въ лѣто 1817 маімъ денъ и: седохъ съ Бѣа Воліа до лѣто 1836 на такситъ въ Търновъ.

Намира се, обаче, върху издѣлана плоча надъ вратата въ църквата следниятъ надпись, писанъ отъ монахъ презъ 19 то столѣтие:

+ Изволеніемъ оца съ поспешеніемъ Сїа и сокиршениемъ съвъдъ храмъ сей Свѣтѣкъ Невеснѣкъ Сиаз. впервее сограденъ бысть въ лѣто 1589²⁾ При

1) Велчовата завѣра и обесването на бунтовниците били бележени въ църковнитѣ книги и въ други села и отъ частни лѣтописци, но по заповѣдь на митрополита Илариона Критски били изтрити и скъсанни. Нашиятъ лѣтописецъ въ Присово грѣши съ нѣкои имена. Обесени въ Търново сѫ: *Велчо Докамбасията, Хаджи Иорданъ и Колю Гайтанджи, Иванаки Кюричи*, (отъ с. Враца — Ловчанско), а не отъ гр. Враца както се знаеше до сега, е убът по пѣхъ за Ловечъ, а майсторъ *Митко Софиянецъ* — на Дервентската порта на манастира „Свето Преображене“, чиято църква градилъ.

2) Датата е нечетлива. Едни четатъ 1089, което е неприемливо, защото тогава България е подъ ромейско-византийско робство и изъ българските земи ставали нашествия на печенеги и кумани.

Тя е 1589 или 1584 г., защото надписьтъ споменува митрополитъ Арсений, за когото точно се знае, че е търновски митрополитъ презъ това време и ще е почнало съграждането на храма на сегашното място.

Преди този надпись е имало по-старъ върху една оцелѣла плоча въ стената на вратата на старата, съборена (1826 г.) църква. Той е преписанъ и съобщенъ отъ П. Р. Славейковъ на 1858 г. въ списанието „Български книжици“. (Вж. В. Търновски общински вестникъ, год. V., бр. 28, стр. 205—207).